LETNA PRIPRAVA UČITELJA

MODNO OBLIKOVANJE

1. LETNIK – PRAKSA

Vzgojno izobraževalni program: **TEHNIK OBLIKOVANJA**

Modul: **MODNO OBLIKOVANJE**

Letnik: **1**

Šolsko leto: **2026/2027**

Predvideno število ur – praksa: **105**

Poučuje: **Maja Osrajnik**

1. Splošni cilji predmeta (praktični pouk)

Pri praktičnem pouku modnega oblikovanja dijak (izbor usmerjevalnih ciljev iz uradnega kataloga znanja, relevantnih za praktični pouk):

- razvija spretnosti za praktično delo z orodjem in stroji;
- se zave pomena varstva pri delu;
- spozna tehnološke postopke za realizacijo ideje;
- varčno in skrbno uporablja materiale in sredstva za delo;
- ob rokovanju z različnimi tekstilnimi materiali razvija občutek za tekstilije in njihovo uporabo;
- osvoji navade za samostojnost, metodičnost, sistematičnost in urejenost;
- razvija sposobnost reševanja celostnega procesa dela od ideje do realizacije;
- razvija strokovno in poklicno odgovornost.

Učne metode

- prikazovanje, demonstracija
- praktično izdelovanje
- vaje (šivalnica, laboratorij)
- reševanje problemov
- delo v laboratoriju

Učni pripomočki

- šivalni stroji in pripomočki šivalnice
- vzorci tekstilnih materialov
- laboratorijska oprema
- učni listi, slikovni material

Individualizacija in diferenciacija

Diferencirane oblike (skupinsko, individualno, v dvojicah); diferencirana/individualizirana obravnava učne snovi glede na recepcijske zmožnosti dijakov in druge posebnosti tako v fazi organizacije in izvedbe pouka kot tudi pri preverjanju in ocenjevanju znanja.

Individualne prilagoditve

Individualne prilagoditve po IP-ju ali OIN-ju za posameznega dijaka (redukcija vaj, pomoč pri izvedbah …).

Medpredmetne povezave

Povezovanje z Modnim oblikovanjem (teorija), konstrukcijo in modeliranje, matematiko in kemijo, frizerstvom, ličenje.

2. Predvideni sklopi – praksa, 1. letnik

Informativni in formativni cilji so pripravljeni na podlagi dveh virov: uradnega kataloga znanja za strokovni modul Modno oblikovanje (kompetenca MOB2 – Oblikuje tekstilije) in obstoječega grobega kurikula (dosedanje šolske priprave). Za sklope Tekstilni materiali in Tekstilno-tehnološki postopki so cilji večinoma povzeti po katalogu znanja, dopolnjeni s konkretnimi praktičnimi/laboratorijskimi elementi iz grobega kurikula. Za sklop šivanja, ki ga uradni katalog ne obravnava posebej, so cilji v celoti povzeti po grobem kurikulu.

Minimalni standard (znanja) je najnižja še sprejemljiva raven znanja ali dosežka, ki jo mora dijak doseči za pozitivno oceno in napredovanje. Ustreza obvladanju vsaj 50 % navedenih informativnih in formativnih ciljev posameznega sklopa, kar na ocenjevalni lestvici ustreza oceni zadostno (2). V zadnjem stolpcu je za vsak sklop opredeljeno, katera znanja in spretnosti dijak obvlada vsaj na tej ravni.

Sklop	Tema/vsebinski sklop	Metode in pripomočki	Št. ur	Informativni cilji	Formativni cilji	Minimalni standardi
Poklicna kompetenca: MOB2 – Oblikuje tekstilije (katalog znanja Modno oblikovanje)						
1. UVOD V PRAKTIČNI POUK	• Uvod v predmet, predstavitev dela in programov • Poznavanje tekstilij • Izdelava in oprema mape za izdelke • Splošne značilnosti vlaken	**<u>Didaktične strategije:</u>** **Učne oblike:** • frontalno učno delo, • skupinsko učno delo, • delo v dvojicah, • individualno učno delo. **Učne metode:** • metoda razlage, • metoda pogovora, • metoda prikazovanja, • metoda reševanja problemov, • operacijsko praktične metode. **Učni pripomočki:** • slikovni material,	3	**Dijak:** • pozna funkcijo in namen šivalnice, laboratorija oz. delovnega prostora; • pozna pravila varstva pri delu in delovanje naprav v šivalnici in laboratoriju (šivalni stroji, specialni stroji, likalne naprave …); • spozna splošne značilnosti vlaken kot uvod v tekstilne materiale.	**Dijak:** • samostojno oblikuje delovno mapo in jo ustrezno opremi; • se drži navodil učitelja in pravil obnašanja v delavnici; • izdela razpredelnico in preglednico za spremljanje svojega dela.	**Za pozitivno oceno (vsaj 50 % ciljev) dijak zna/zmore:** • pozna osnovna pravila varstva pri delu v šivalnici in laboratoriju; • ob pomoči učitelja izdela in opremi osnovno delovno mapo; • se drži osnovnih navodil učitelja pri delu v delavnici.

Sklop	Tema/vsebinski sklop	Metode in pripomočki	Št. ur	Informativni cilji	Formativni cilji	Minimalni standardi
		• računalniške predstavitve, • tabelna slika, • revije, knjige, prospekti, • video, internet, projektor, • risalni listi, barvice, flomastri, svinčniki, • pripomočki za polstenje, • pripomočki za tkanje, • pripomočki za slikanje na svilo, • pripomočki za ročno šivanje, • laboratorijska oprema (mikroskop, gorilnik, zaščitna oprema), • pripomočki za pletenje, • drugo.				
2. TEKSTILNI MATERIALI	• rastlinska vlakna – značilnosti • živalska vlakna (svila, dlake živali) • sintetična vlakna in postopki pridobivanja	**<u>Didaktične strategije:</u>** **Učne oblike:** • frontalno učno delo, • skupinsko učno delo, • delo v dvojicah, • individualno učno delo. **Učne metode:** • metoda razlage, • metoda pogovora,	21	**Dijak:** • zna uporabljati strokovno terminologijo; • zna definirati pojem vlakno, preja, tkanina, pletenina, netkane tekstilije; • pozna vrste naravnih (rastlinskih, živalskih)	**Dijak:** • s pomočjo laboratorijskih vaj (gorilni preizkus, mikroskopiranje, suha destilacija, preizkus topnosti) ugotavlja in razlikuje vrste vlaken;	**Za pozitivno oceno (vsaj 50 % ciljev) dijak zna/zmore:** • loči osnovni skupini vlaken (naravna, kemična) in navede vsaj po en primer za vsako skupino; • pozna osnovne pojme vlakno, preja, tkanina;

Sklop	Tema/vsebinski sklop	Metode in pripomočki	Št. ur	Informativni cilji	Formativni cilji	Minimalni standardi
	• kemična vlakna iz naravnih polimerov – viskoza • anorganska vlakna • mapa tekstilnih materialov, ponavljanje, ocenjevanje *Praktične vaje: gorilni preizkus, mikroskopiranje, suha destilacija, preizkus topnosti vlaken.*	• metoda prikazovanja, • metoda reševanja problemov, • operacijsko praktične metode. **Učni pripomočki:** • slikovni material, • računalniške predstavitve, • tabelna slika, • revije, knjige, prospekti, • video, internet, projektor, • risalni listi, barvice, flomastri, svinčniki, • pripomočki za polstenje, • pripomočki za tkanje, • pripomočki za slikanje na svilo, • pripomočki za ročno šivanje, • laboratorijska oprema (mikroskop, gorilnik, zaščitna oprema), • pripomočki za pletenje, • drugo.		in umetnih (kemičnih) vlaken ter anorganska vlakna; • pozna postopke pridobivanja vlaken in izdelave prej; • pozna lastnosti posameznih vrst vlaken (dolžina, trdnost, elastičnost) ter njihovo kemijsko in biološko odpornost; • zna opisati identifikacijske postopke za prepoznavanje tekstilnih materialov.	• prepoznava tipične tekstilije glede na surovinsko sestavo; • izbere ustrezen vzorec tkanine iz lastne zbirke glede na obravnavano vlakno; • zbira in ureja mapo s tekstilnimi materiali in vzorci.	• ob navodilih učitelja sodeluje pri vsaj eni laboratorijski vaji (npr. gorilni preizkus ali mikroskopiranje); • prepozna vsaj eno tipično tekstilijo glede na surovinsko sestavo; • vodi osnovno mapo z vzorci tekstilnih materialov, tudi če je nepopolna.
3. TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI POSTOPKI	• vlakno – oblačilo: predenje,	**<u>Didaktične strategije:</u>** **Učne oblike:**	30	**Dijak:** • razume industrijski proces izdelave	**Dijak:** • praktično izvede postopek	**Za pozitivno oceno (vsaj 50 % ciljev) dijak zna/zmore:**

Sklop	Tema/vsebinski sklop	Metode in pripomočki	Št. ur	Informativni cilji	Formativni cilji	Minimalni standardi
	sukanje, pozamenterija • tkanje in vezave tkanin • pletenje, kvačkanje • vlaknovine in polstenje • plemenitenje tekstilij, apretiranje, podloge, medvloge • barvanje; nega in vzdrževanje tekstilij *Praktične vaje: polstenje, izkuhavanje, beljenje, barvanje bombaža, tiskanje.*	• frontalno učno delo, • skupinsko učno delo, • delo v dvojicah, • individualno učno delo. **Učne metode:** • metoda razlage, • metoda pogovora, • metoda prikazovanja, • metoda reševanja problemov, • operacijsko praktične metode. **Učni pripomočki:** • slikovni material, • računalniške predstavitve, • tabelna slika, • revije, knjige, prospekti, • video, internet, projektor, • risalni listi, barvice, flomastri, svinčniki, • pripomočki za polstenje, • pripomočki za tkanje, • pripomočki za slikanje na svilo, • pripomočki za ročno šivanje,		ploskovnih tekstilij (predenje, sukanje, tkanje, pletenje); • pozna razliko med tkanino, pletenino in vlaknovino ter njihovo uporabo; • zna našteti in prepoznati osnovne in posebne vezave (atlas, platno, keper); • pozna postopke polstenja, netkane tekstilije, njihove surovine in vrste; • pozna najpogostejše postopke plemenitenja (predhodne in naknadne obdelave); • razume industrijski proces barvanja in tiskanja na tekstil ter zakonitosti barvanja bombaža in svile; • pozna simbole za nego in vzdrževanje tekstilij.	polstenja preprostega izdelka; • praktično izvede vaji izkuhavanja in beljenja v laboratoriju; • ročno pobarva in natisne bombažni vzorec v ustrezni kopeli z vsemi dodatki; • uporablja enostavne postopke barvanja in termofiksiranja; • praktično izvede levo in desno petljo pri pletenju; • prepozna in uporabi simbole za nego tekstilij v praksi.	• pozna osnovno razliko med tkanino, pletenino in vlaknovino; • pozna vsaj eno osnovno vezavo (atlas, platno ali keper); • ob pomoči učitelja izvede vsaj eno od obravnavanih vaj (npr. polstenje ali barvanje bombaža); • pozna osnovni namen plemenitenja tekstilij; • prepozna osnovne simbole za nego tekstilij; • pozna osnovni postopek barvanja ali tiskanja na tekstil.

Sklop	Tema/vsebinski sklop	Metode in pripomočki	Št. ur	Informativni cilji	Formativni cilji	Minimalni standardi
		• laboratorijska oprema (mikroskop, gorilnik, zaščitna oprema), • pripomočki za pletenje, • drugo.				
Konfekcioniranje tekstilij – šivalne in likalne spretnosti (po dosedanjem šolskem kurikulu; v uradnem katalogu znanja ni posebej obravnavano)						
4. ŠIVANJE – ROČNI IN STROJNI VBODI	• ročni vbodi in vajenica • šivalni stroj (razlikan, zalikan šiv, francoski, ploski šiv) • osnovni strojni vbodi in vajenice, gumbnica • šivanje všitkov, šivanje zadrge • vaja šivanja posameznih faz šivanja ravnega ženskega krila • likanje in likalna deska • oblikovanje zaključne	**Didaktične strategije:** **Učne oblike:** • frontalno učno delo, • skupinsko učno delo, • delo v dvojicah, • individualno učno delo. **Učne metode:** • metoda razlage, • metoda pogovora, • metoda prikazovanja, • metoda reševanja problemov, • operacijsko praktične metode. **Učni pripomočki:** • slikovni material, • računalniške predstavitve, • tabelna slika, • revije, knjige, prospekti, • video, internet, projektor,	51	**Dijak:** • pozna osnovne ročne šive in njihovo uporabo; • pozna osnovne dele šivalnega stroja in njihove funkcije; • pozna osnovne strojne vbode in vajenice (razlikan, zalikan šiv, francoski, ploski šiv); • pozna postopek šivanja všitkov, zadrge in gumbnice; • pozna parametre likanja in razlikuje likalne naprave.	**Dijak:** • izvede vajenico z osnovnimi ročnimi šivi; • vključi in izključi šivalni stroj ter samostojno napelje nitni sistem; • praktično izvede osnovne strojne vbode s šivalnim strojem; • samostojno izvede posamezne faze šivanja ravnega ženskega krila (všitki, zadrga, gumbnica); • zlika preprost izdelek na šolski likalni deski oz. preši;	**Za pozitivno oceno (vsaj 50 % ciljev) dijak zna/zmore:** • pozna in samostojno izvede vsaj dva osnovna ročna šiva; • pod nadzorom učitelja vklopi, uporablja in izklopi šivalni stroj ter izvede osnovni strojni vbod; • pozna osnovne dele šivalnega stroja; • ob pomoči učitelja izvede vsaj eno fazo šivanja krila (npr. všitek ali zadrgo); • ob pomoči učitelja dokonča enostaven izdelek v podaljšanem roku.

Sklop	Tema/vsebinski sklop	Metode in pripomočki	Št. ur	Informativni cilji	Formativni cilji	Minimalni standardi
	mape – izdelek	● risalni listi, barvice, flomastri, svinčniki, ● pripomočki za polstenje, ● pripomočki za tkanje, ● pripomočki za slikanje na svilo, ● pripomočki za ročno šivanje, ● laboratorijska oprema (mikroskop, gorilnik, zaščitna oprema), ● pripomočki za pletenje, ● drugo.			● izdela zaključni izdelek) s pregledom dela od ideje do končnega izdelka.	
SKUPAJ			**105**			

Opomba: Zaradi zasedenosti delavnice in narave dela se ure v šivalnici in laboratoriju po potrebi zamenjajo ali potekajo po drugačnem vrstnem redu, kot je zapisano.

Opomba: Z dijaki s posebnimi potrebami se dela individualno, glede na njihove prilagoditve iz odločbe.

3. Preverjanje z ocenjevanjem znanja

Ocenjevanje in preverjanje znanja je javno. Učitelj dijake seznani z oblikami in načini ocenjevanja ter kriteriji zanj. Znanje se ocenjuje pri pouku ali na izpitu ter je v skladu s katalogom znanja oz. učnim načrtom predmeta.

Ocena	Področja ocenjevanja (rešitev naloge, tehnična izvedba, izvirnost, odzivnost) – Dijak:
5 – odlično	Inovativno reši problem, samostojno razčleni in razloži posredovane pojme na izdelkih, umetniških delih in delih s področja modnega oblikovanja. Nalogo izvede v skladu z navodili, čisto in brez napak; odkrije nove možnosti za izvedbo; dosledno in kompleksno izvede nalogo ali izdelek. Izkaže izvirnost, domiselnost, originalnost; uskladi motiv ali detajl s celoto, materiali in orodji. Izkaže pripravljenost za sprejemanje novih tehnik, dobro motivacijo, vedoželjnost, vztrajnost in doslednost.
4 – prav dobro	Dobro reši posredovano nalogo ali problem, ob minimalni učiteljevi pomoči razčleni in razloži posredovane pojme. Nalogo delno izvede v skladu z navodili, z znano tehniko. Izkaže manj izvirnosti, domiselnosti in originalnosti; ne uskladi v celoti detajla s celoto. Izkaže manjšo pripravljenost, motivacijo, vedoželjnost, vztrajnost in doslednost.
3 – dobro	Zadovoljivo reši problem ob zmerni učiteljevi pomoči. Postopke in naloge izvede le z učiteljevo pomočjo. Izkaže malo izvirnosti in domiselnosti, nedinamično reši nalogo. Izkaže šibko pripravljenost, motivacijo, vedoželjnost, vztrajnost in doslednost.
2 – zadostno	Delno reši problem ob veliki učiteljevi pomoči. Z veliko učiteljevo pomočjo izvede postopke in naloge, nedosledno izvede nalogo. Ne izkaže izvirnosti in domiselnosti, ne uskladi detajla s celoto, ne uporabi ustreznega orodja ali tehnike. Izkaže zelo malo pripravljenosti, motivacije, vedoželjnosti, vztrajnosti in doslednosti.
1 – nezadostno	Ne reši danega problema ali naloge, ne razčleni in ne razloži posredovanih pojmov. Ne more izvesti postopkov dane naloge, ne izvede dodeljene tehnike. Motiv upodobi na zastarel, šablonski način; ne razume uskladitve motiva s celoto, materiali in stroji. Ne izkaže pripravljenosti za sprejemanje novih pojmov, motivacije, vedoželjnosti, vztrajnosti in doslednosti.

Ocenjevalna lestvica za izdelke in naloge

Kriterij ocenjevanja (%) Ocena

89—100 % odlično (5)

76—88 % prav dobro (4)

63—75 % dobro (3)

50—62 % zadostno (2)

0-49 % nezadostno (1)

NAČRT OCENJEVANJA: MODNO OBLIKOVANJE – PRAKSA, 1. LETNIK

Predvideni 2 oceni letno: 1. ocena 1.redovalno in 1 ocena 2. redovalno obdobje

ŠT. URE	SKLOP, VSEBINE
1-3	**1. UVOD V PRAKTIČNI POUK** – Uvod v predmet, predstavitev dela in programov – Poznavanje tekstilij – Izdelava in oprema mape za izdelke – Splošne značilnosti vlaken
4-24	**2. TEKSTILNI MATERIALI** – rastlinska vlakna – značilnosti – živalska vlakna (svila, dlake živali) – sintetična vlakna in postopki pridobivanja – kemična vlakna iz naravnih polimerov – viskoza – anorganska vlakna – mapa tekstilnih materialov, ponavljanje, ocenjevanje – praktične vaje: gorilni preizkus, mikroskopiranje, suha destilacija, preizkus topnosti vlaken
25-54	**3. TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI POSTOPKI** – vlakno – oblačilo: predenje, sukanje, pozamenterija – tkanje in vezave tkanin – pletenje, kvačkanje – vlaknovine in polstenje – plemenitenje tekstilij, apretiranje, podloge, medvloge – barvanje; nega in vzdrževanje tekstilij – praktične vaje: polstenje, izkuhavanje, beljenje, barvanje bombaža, tiskanje Ocenjevanje: sklop 1.2.3.: ustno ocenjevanje ob oddaji mape
55-105	**4. ŠIVANJE – ROČNI IN STROJNI VBODI** – ročni vbodi in vajenica – šivalni stroj (razlikan, zalikan šiv, francoski, ploski šiv) – osnovni strojni vbodi in vajenice, gumbnica – šivanje všitkov, šivanje zadrge – vaja šivanja posameznih faz šivanja ravnega ženskega krila – likanje in likalna deska – oblikovanje zaključne mape – izdelek KRILO Ocenjevanje: sklop 4.: oddaja mape s končnim izdelkom in vajenicami

4. Literatura:

Za dijake:

- gradivo učitelja, zapiski predavanj
  v pomoč:
- Maja Jug-Hartman: Poznavanje tekstilij, 1. del,vlakna
- Maja Jug-Hartman: Poznavanje tekstilij, 2. del, tekstilno-tehnološki postopki
- Mateja Krašovec Pogorelčnik: Estetika oblačenja,
- Nina Šušteršič, Milan Butina, Klavdij Zornik, Blaž de Gleria; Likovna Teorija: Učbenik za umetniške gimnazije likovne smeri, Ljubljana, Debora, 2005.